

Lausunto hallituksen esityksestä yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi

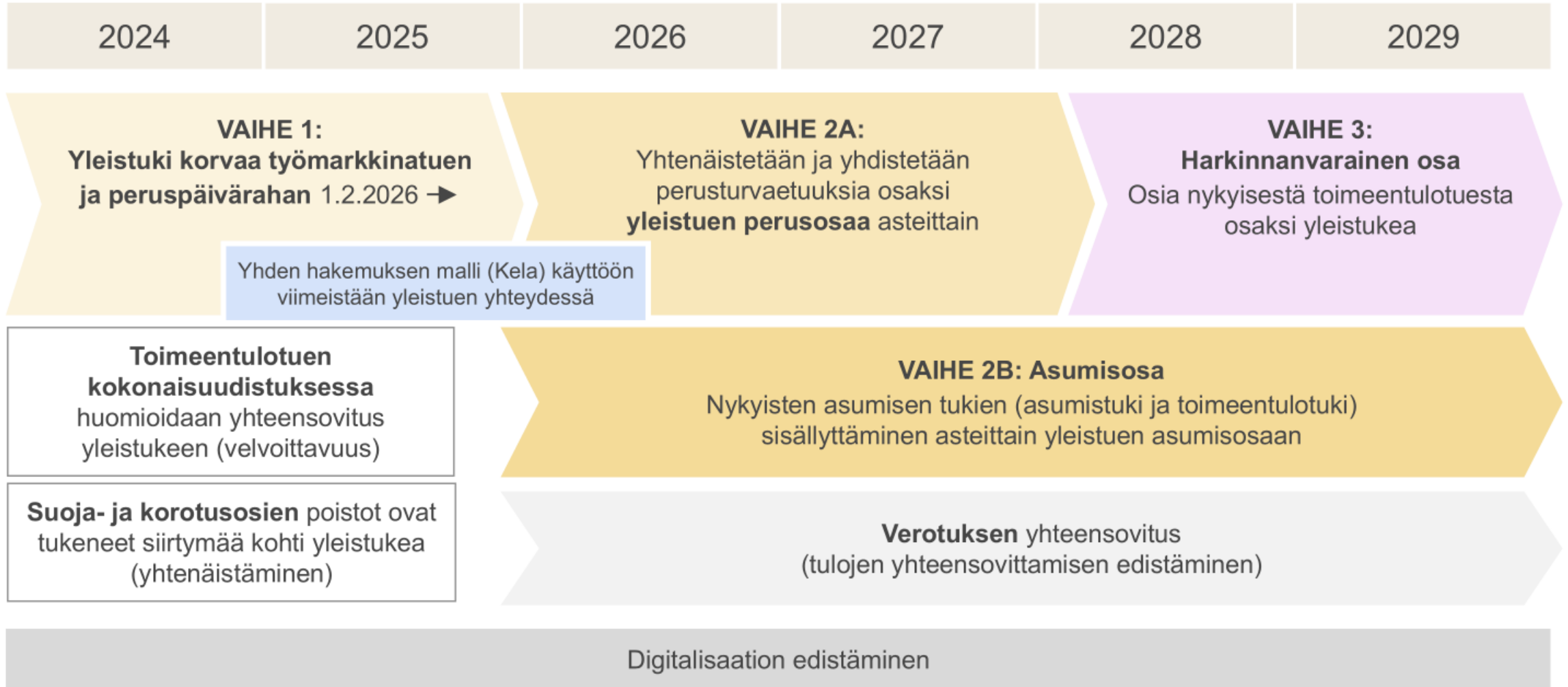
Pasi Moisio

Sosiaali- ja terveysarvovaliokunta 10.11.2025

Kannatettava uudistus, mutta jatko epäselvä

- Yhdistämistä on esitetty pitkään ja perustelluista syistä, mm. SATA-komitea.
- Työmarkkinatuen tarveharkinnan elementtejä on poistettu, mikä tekee kahden erillisen etuuden ylläpitämisen vaikeasti perusteltavaksi.
- Henkilökohtaisten palvelukontaktien vahvistaminen on kannatettavaa huomioiden:
 - Suomen sosiaaliturvan ongelmat pitkistä passiivisista rahaetuusjaksoista
 - Tukee käsittelyssä olevaa toimeentulotukiuudistusta
- Kestoltaan rajoittamaton kuten nykyinen työmarkkinatuki: periaatteessa merkittävä linjaus (jälleen).
- Todetaan olevan yleistukiuudistuksen ”ensimmäinen vaihe”, mutta ei mainita taustaselvityksiä tai suunnitelmia yleistukiuudistuksen seuraavista vaiheista.
- Pohjana Sosiaaliturvakomitean yksimielinen esitys yhdestä perusturvaetuudesta.

Yleistuen valmistelun eteneminen

Taulukko 1. Perustuslain 19.2 § elämäntilanteet ja niitä turvaavat sosiaaliturvaetuudet.

Elämäntilanne	Turvaava etuus	
	Perusturva	Ansioturva
Työttömyys	Peruspäiväraha, työmarkkinatuki	Ansioapäiväraha
Sairaus	Sairauspäiväraha vähimmäismääräisenä	Sairauspäiväraha
Lapsen syntymä	Vanhempainpäivärahat vähimmäismääräisenä	Vanhempainpäivärahat
Työkyvyttömyys	Kuntoutusraha vähimmäismääräisenä	Kuntoutusraha
	Työkyvyttömyyseläke (kansaneläke, takuueläke)	Työkyvyttömyyseläke
Vanhuus	Vanhuuseläke (kansaneläke, takuueläke)	Vanhuuseläke
Huoltajan menetys	Lesken- ja lapseneläkkeet	Lesken- ja lapseneläkkeet

Yli hallituskausien tietopohja puuttuu yleistuen valmistelussa

- Sosiaaliturvakomitea esitti yhden perusturvaetuuden selvittämistä sosiaaliturvauudistuksen seuraavana vaiheena.
- Yhteen perusturvaetuuteen esitettiin vaiheittaista siirtymistä.
- Yhtenäistäminen ja yhdistäminen koskisi kaikkia perusturvaetuuksia:
 - työmarkkinatuki & peruspäiväraha sekä vähimmäismääräiset sairaus-, kuntoutus- ja vanhempainpäivärahat.
- Komitealle tehtävänä 2. kauden muutospäätöksessä vain ”yleistuen valmistelun seuranta”
- Tulisi vahvistaa (yleistuen) yli hallituskausien tietopohjaa ja valmistelua. Sosiaaliturvakomitealla voi olla tässä merkittävä rooli.

Kiitos